

2024/1144

15.4.2024

DECYZJA RADY (UE) 2024/1144

z dnia 12 kwietnia 2024 r.

w sprawie udzielenia krótkoterminowej pomocy makrofinansowej Arabskiej Republice Egiptu

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 213,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W związku z eskalacją napięć w regionie Arabska Republika Egiptu (zwana dalej „Egiptem”) doświadczyła zwiększonej presji pod względem finansowania zewnętrznego. W tym kontekście niezwykle ważne jest zapewnienie szybkiej i terminowej pomocy finansowej w związku ze szczególnie pilnymi potrzebami finansowymi Egiptu w drugiej połowie 2024 r.
- (2) Aby pomoc finansowa mogła trafić do Egiptu w 2024 r., właściwe jest zastosowanie w drodze wyjątku trybu pilnego na podstawie art. 213 Traktatu. Dałoby to władzom egipskim wystarczająco dużo czasu na wdrożenie środków w zakresie reform, z którymi jest powiązana pomoc i które Komisja będzie musiała ocenić przed dokonaniem wypłaty pomocy finansowej.
- (3) Stosunki między Unią a Egiptem są rozwijane w ramach Układu euro-śródziemnomorskiego ustanawiającego stowarzyszenie między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi z jednej strony, a Arabską Republiką Egiptu z drugiej strony⁽¹⁾ (zwanego dalej „układem o stowarzyszeniu”) obowiązującego od 2004 r. W dniu 19 czerwca 2022 r., na dziewiątym posiedzeniu Rady Stowarzyszenia UE–Egipt ustanowionej układem o stowarzyszeniu Unia i Egipt przyjęły najnowsze Priorytety partnerstwa UE–Egipt na lata 2021–2027 (zwane dalej „priorytetami partnerstwa”). Priorytety partnerstwa potwierdzają przyświecający obu stronom cel, jakim jest sprostanie wspólnym wyzwaniom stojącym przed Unią i Egiptem, promowanie wspólnych interesów oraz zagwarantowanie długoterminowej stabilności i zrównoważonego rozwoju po obu stronach Morza Śródziemnego. Wspólne zaangażowanie na rzecz uniwersalnych wartości demokracji, praworządności i poszanowania praw człowieka nadal leży u podstaw priorytetów partnerstwa, co znajduje również odzwierciedlenie w wieloletnim programie indykatywnym UE–Egipt na lata 2021–2027.
- (4) Priorytety partnerstwa odzwierciedlają wspólne zobowiązanie Unii i Egiptu do zacieśnienia współpracy na rzecz wsparcia egipskiej „Strategii zrównoważonego rozwoju: egipska wizja do 2030 r.” oraz determinację Unii do wykorzystania tej wzmożonej dynamiki do wzmocnienia partnerstwa z południowym sąsiedztwem. W szczególności w konkluzjach Rady Europejskiej z posiedzenia w dniach 10–11 grudnia 2020 r. Unia uznała demokratyczne, stabilniejsze, bardziej ekologiczne i zamożniejsze południowe sąsiedztwo za priorytet strategiczny. W unijnym programie na rzecz regionu śródziemnomorskiego i powiązanim planie gospodarczo-inwestycyjnym dla południowych sąsiadów, które są zawarte we wspólnym komunikacie „Odnowione partnerstwo z południowym sąsiedztwem. Nowy program na rzecz regionu śródziemnomorskiego” z dnia 9 lutego 2021 r., przedstawiono cele Unii dotyczące osiągnięcia długoterminowej, trwałej odbudowy i odporności społeczno-gospodarczej oraz przyspieszenia dwójakiej transformacji – ekologicznej i cyfrowej w regionie.
- (5) Zgodnie z priorytetami partnerstwa, Unia i Egipt zobowiązują się do zapewnienia rozliczalności, praworządności, pełnego poszanowania praw człowieka i podstawowych wolności, a także promowania demokracji, równości płci i równych szans jako konstytucyjnych praw wszystkich swoich obywateli. Zobowiązania te przyczyniają się do rozwoju partnerstwa oraz do zrównoważonego rozwoju i stabilności Egiptu. Wzmocnione i konstruktywne kontakty między Unią a Egiptem w ostatnim okresie umożliwiły pogłębiony dialog na temat kwestii związanych z prawami człowieka. Podkomitet zajmujący się kwestiami politycznymi, prawami człowieka i demokracją oraz zagadnieniami międzynarodowymi i regionalnymi, ustanowiony układem o stowarzyszeniu, na swoim posiedzeniu w dniu 8 grudnia 2022 r. oraz Komitet Stowarzyszenia, ustanowiony układem o stowarzyszeniu, na swoim posiedzeniu w dniu 22 maja 2023 r. utworzyły instytucjonalne platformy wymiany poglądów na temat szeregu kwestii związanych z prawami człowieka; Unia chciałaby kontynuować takie wymiany i je rozwijać. Poprawa sytuacji w zakresie praw człowieka w Egipcie będzie mieć również pozytywny wpływ na stosunki między Unią a Egiptem.
- (6) Pomoc dla Egiptu jest finansowana głównie za pośrednictwem nowego Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy” (ISWMR – „Globalny wymiar Europy”). Wstępny przydział środków Unii na rzecz Egiptu w ramach ISWMR – „Globalny wymiar Europy” na pierwszy okres (2021–2024 r.) wieloletniego programu indykatywnego: Unia Europejska–Egipt, 2021–2027 (zwanego dalej „wieloletnim programem indykatywnym UE–Egipt”) wyniósł 240 mln EUR. Środki te uzupełniają bieżący portfel współpracy o wartości 1,3 mld EUR, a także inne środki wsparcia budżetowego i środki nadzwyczajne wprowadzone

⁽¹⁾ Dz.U. L 304 z 30.9.2004, s. 39.

w odpowiedzi na pandemię COVID-19 i wojnę napastniczą Rosji przeciwko Ukrainie, których wartość wynosi 307 mln EUR. Priorytety partnerstwa na lata 2021–2027 określono w wieloletnim programie indykatywnym UE–Egipt, przygotowanym w ścisłym porozumieniu ze wszystkimi odpowiednimi zainteresowanymi stronami i obejmującym trzy szerokie obszary: i) nowoczesną i zrównoważoną gospodarkę oraz rozwój społeczny; ii) politykę zagraniczną oraz iii) zwiększenie stabilności. ISWMR – „Globalny wymiar Europy” zastępuje Europejski Instrument Sąsiedztwa, w ramach którego wysokość dwustronnej pomocy Unii dla Egiptu w latach 2014–2020 wyniosła 756 mln EUR.

- (7) Unia uznaje kluczową rolę Egiptu pod względem zapewnienia bezpieczeństwa i stabilności w regionie. Terroryzm, przestępczość zorganizowana i konflikty to wspólne zagrożenia dla wspólnego bezpieczeństwa i całej tkanki społecznej po obu stronach Morza Śródziemnego. W związku z tym we wspólnym interesie Unii i Egiptu leży wzmocnienie współpracy w obszarach wskazanych w priorytetach partnerstwa, w pełnej zgodności z prawem międzynarodowym, w tym prawami człowieka i międzynarodowym prawem humanitarnym.
- (8) Pamiętając o wyzwaniach geopolitycznych, w tym o skutkach ataków terrorystycznych, które przeprowadził Hamas na terytorium Izraela w dniu 7 października 2023 r., oraz o konflikcie w Sudanie, a także o strategicznym znaczeniu Egiptu jako największego kraju w regionie i filaru stabilności na całym Bliskim Wschodzie, Unia decyduje się na zawarcie strategicznego i kompleksowego partnerstwa z Egiptem, jak określono we wspólnej deklaracji Unii i Egiptu, podpisanej w Kairze w dniu 17 marca 2024 r. (zwanej dalej „wspólną deklaracją”).
- (9) Celem strategicznego i kompleksowego partnerstwa z Egiptem jest podniesienie stosunków politycznych Unii i Egiptu do rangi partnerstwa strategicznego i umożliwienie Egiptowi odgrywania jego kluczowej roli, jaką jest zapewnienie stabilności w regionie. Strategiczne i kompleksowe partnerstwo ma przyczynić się do wsparcia odporności makroekonomicznej Egiptu i umożliwić wdrożenie ambitnych reform społeczno-gospodarczych w sposób, który uzupełni i wzmocni proces reform przewidziany w programie Międzynarodowego Funduszu Walutowego (MFW) dla Egiptu. Jak wskazano we wspólnej deklaracji, strategiczne i kompleksowe partnerstwo będzie dotyczyć szerokiego zbioru środków z zakresu polityki skupionych wokół sześciu filarach interwencji, a mianowicie: stosunków politycznych; stabilności gospodarczej; inwestycji i handlu; migracji; współpracy w zakresie bezpieczeństwa i ścigania przestępstw; demografii i kapitału ludzkiego.
- (10) Podstawą strategicznego i kompleksowego partnerstwa będzie pakiet finansowy w wysokości 7,4 mld EUR, składający się z krótko- i długoterminowego wsparcia na rzecz programu niezbędnych reform makroekonomicznych i społeczno-ekonomicznych, a także zwiększone kwoty dostępne na wsparcie inwestycji w Egipcie oraz wsparcie ukierunkowane na realizację poszczególnych priorytetów strategicznych. Częścią pakietu wsparcia jest unijna pomoc makrofinansowa w maksymalnej wysokości 5 mld EUR, udzielanej w formie pożyczek, na który składają się dwie operacje pomocy makrofinansowej: operacja krótkoterminowa o maksymalnej wartości 1 mld EUR i operacja średnioterminowa o maksymalnej wartości 4 mld EUR, a także instrumenty finansowe, takie jak gwarancje i instrumenty mieszane, mające na celu pobudzenie inwestycji publicznych i prywatnych, które z kolei powinny zaowocować dużymi nowymi inwestycjami. Uzupełnieniem będą programy wspierające konkretne priorytety w ramach strategicznego i kompleksowego partnerstwa poprzez pojedyncze projekty i pomoc techniczną wdrażane w ramach Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/947⁽²⁾.
- (11) Egipt stoi w obliczu poważnych wyzwań, które mają wpływ na jego sytuację makroekonomiczną, która pogorszyła się znacznie w ostatnich miesiącach w związku z nasileniem się presji zewnętrznych i dalszym wzrostem długu publicznego, przy czym wciąż istnieje znaczne ryzyko pogorszenia perspektyw gospodarczych. Skutki wojny napastniczej Rosji przeciwko Ukrainie i ataków terrorystycznych Hamasu przeciwko Izraelowi doprowadziły do przedłużającego się odpływu kapitału i mniejszych wpływów w walutach obcych, zwłaszcza ze względu na gwałtowny spadek dochodów z turystyki i z Kanału Sueskiego. Jest to szczególnie poważne wyzwanie ze względu na trudną sytuację budżetową Egiptu, która charakteryzuje się trwałymi deficytami budżetowymi oraz wysokimi i stale rosnącymi wskaźnikami zadłużenia do PKB.
- (12) W ramach współpracy z MFW w latach 2016–2021 Egipt podjął poważne wysiłki reformatorskie. Reformy obejmowały znaczną dewaluację waluty, której towarzyszyły reformy polityki pieniężnej koncentrujące się na korytarzu celu inflacyjnego. Reformie dopłat do paliw towarzyszyło znaczące wzmocnienie systemu ukierunkowanych transferów socjalnych. Zarządzanie finansami publicznymi zostało wzmocnione dzięki opracowaniu średnioterminowych strategii zarządzania dochodami i długiem. Władze egipskie rozpoczęły też usprawnianie zarządzania przedsiębiorstwami państwowymi.

(²) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/947 z dnia 9 czerwca 2021 r. ustanawiające Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – Globalny Wymiar Europy, zmieniające i uchylające decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 466/2014/UE oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1601 i rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 480/2009 (Dz.U. L 209 z 14.6.2021, s. 1).

- (13) Po przyjęciu kolejnego programu MFW w grudniu 2022 r. postępy w reformach były mniej zauważalne, mimo że Egipt podjął kroki w celu stworzenia równych warunków działania przedsiębiorstwom publicznym i prywatnym za pomocą ustawy krajowej o zniesieniu przywilejów podatkowych przedsiębiorstw państwowych, choć z uwzględnieniem wyjątków ze względów bezpieczeństwa narodowego, oraz dzięki przyjęciu polityki własności państwa, mającej na celu zmniejszenie obecności państwa w gospodarce, która pozostaje duża i ma zakłócający wpływ, pomimo osiągniętych niedawno ograniczonych postępów; polityka ta precyzuje też, kiedy dalsze zaangażowanie państwa w niektórych sektorach strategicznych jest uzasadnione. Egipt nie wywiązał się jednak ze swojego zobowiązania do trwałego uwolnienia kursu swojej waluty w 2023 r.; w rezultacie w państwie tym obowiązywał w znacznej mierze stały oficjalny kurs wymiany i jednocześnie działał duży równoległy rynek walutowy ze znacznie niższym i bardzo zmiennym kursem walutowym. Rozdrobnienie to silnie odbiło się na inwestycjach zagranicznych i krajowej działalności gospodarczej.
- (14) Egipt wznowił współpracę z MFW na początku 2024 r., a 6 marca 2024 r. zawarł z tą instytucją porozumienie na szczeblu roboczym w sprawie odnowionego programu rozszerzonego wsparcia finansowego, którego skalę zwiększono do 8 mld USD. Nowy program został przyjęty decyzją Rady Wykonawczej MFW w dniu 29 marca 2024 r. i ma on na celu podjęcie działań w następujących obszarach: i) realne uwolnienie kursu walutowego, ii) trwałe zaostrzenie polityki pieniężnej, iii) konsolidacja fiskalna w celu zachowania zdolności obsługi zadłużenia, iv) nowe ramy ograniczenia wydatków na infrastrukturę, v) zapewnienie odpowiedniego poziomu wydatków socjalnych w celu ochrony słabszych grup społecznych oraz vi) wdrażanie polityki i reform dotyczących własności państwowej w celu zapewnienia równych warunków działania. Jednocześnie z podpisaniem porozumienia na szczeblu roboczym Egipt uchwalił również uwolnienie kursu walutowego i podwyższył znacznie podstawową stopę procentową banku centralnego – o 600 punktów bazowych, zgodnie z priorytetami wskazanymi w programie MFW.
- (15) W świetle pogarszającej się sytuacji gospodarczej i perspektyw gospodarczych, na których odbija się ujemnie znaczne ryzyko związane z trwającymi wstrząsami zewnętrznymi, w dniu 12 marca 2024 r. Egipt zwrócił się do Unii o pomoc makrofinansową uzupełniającą program MFW.
- (16) Obecny kryzys w Egipcie i całym regionie zaostrzył potrzeby finansowe tego kraju: w nadchodzącym roku budżetowym (lipiec–czerwiec) 2024/2025, w szczególności w drugiej połowie 2024 r., pojawi się łączna luka w finansowaniu o dużej skali. W związku z tym konieczne jest dopilnowanie, aby pierwsza znacząca płatność w ramach pomocy makrofinansowej mogła zostać dokonana jeszcze przed końcem 2024 r. Wydaje się to niemożliwe, jeżeli decyzja zostanie przyjęta zgodnie z art. 212 Traktatu w ramach zwykłej procedury ustawodawczej, biorąc pod uwagę ograniczenia wynikające ze zbliżającego się końca kadencji Parlamentu Europejskiego w połączeniu z czasem potrzebnym jeszcze na pełne uchwalenie pomocy makrofinansowej, w tym na uzgodnienie zestawu reform politycznych stanowiących podstawę pomocy. Uzasadnione jest zatem zastosowanie w drodze wyjątku art. 213 Traktatu przewidującego przyjęcie przez Radę decyzji jedynie w odniesieniu do obecnej pierwszej części pakietu pomocy makrofinansowej. Zastosowanie art. 213 Traktatu będzie mieć charakter wyjątkowy i nie stanowi precedensu dla przyszłych wniosków w sprawie pomocy makrofinansowej, które zasadniczo nadal będą oparte na art. 212 Traktatu.
- (17) Jako że Egipt jest objęty europejską polityką sąsiedztwa (EPS), należy go uznać za państwo kwalifikujące się do otrzymania pomocy makrofinansowej z Unii.
- (18) Unijna pomoc makrofinansowa dla Egiptu powinna stanowić instrument finansowy stosowany w sytuacjach wyjątkowych, mający formę niewiązanego i nieukierunkowanego wsparcia bilansu płatniczego, służący zaspokojeniu pilnych potrzeb Egiptu w zakresie finansowania zewnętrznego; pomoc ta powinna także stanowić podstawę realizacji programu dotyczącego polityki obejmującego solidne środki dostosowawcze i środki w zakresie reformy strukturalnej, które mają poprawić pozycję bilansu płatniczego Egiptu.
- (19) Biorąc pod uwagę fakt, że w bilansie płatniczym Egiptu utrzymuje się znaczna pozostająca do pokrycia luka w finansowaniu zewnętrznym, przekraczająca zasoby udostępnione przez MFW i inne instytucje wielostronne, unijną pomoc makrofinansową dla Egiptu w obecnych nadzwyczajnych okolicznościach uznaje się za właściwą odpowiedź na wniosek tego państwa o wsparcie stabilizacji jego gospodarki, w powiązaniu z programem MFW. Unijny pakiet pomocy makrofinansowej, w tym pomoc makrofinansowa w maksymalnej wysokości 1 mld EUR przewidziana w niniejszej decyzji, stanowiłby wsparcie na rzecz stabilizacji gospodarczej i programu reform strukturalnych Egiptu, ponieważ uzupełniałby środki udostępnione w ramach porozumienia finansowego z MFW.
- (20) Celem unijnej pomocy makrofinansowej powinno być wspieranie przywrócenia w Egipcie trwałego finansowania zewnętrznego, a tym samym wsparcie jego rozwoju gospodarczego i społecznego.
- (21) Kwota dodatkowej unijnej pomocy makrofinansowej dla Egiptu powinna być ustalona w oparciu o kompleksową zaktualizowaną ocenę ilościową pozostających do zaspokojenia potrzeb Egiptu w zakresie finansowania zewnętrznego oraz powinna uwzględniać zdolność tego państwa do finansowania się z własnych zasobów, w szczególności z rezerw walutowych, którymi dysponuje. Unijna pomoc makrofinansowa dla Egiptu powinna stanowić część wspólnego wysiłku międzynarodowego, skutecznie uzupełniając programy i środki udostępniane przez MFW i Bank Światowy. Przy ustalaniu kwoty udzielanej pomocy należy uwzględnić również spodziewane

wkłady finansowe ze strony wielostronnych darczyńców oraz potrzebę zapewnienia sprawiedliwego podziału obciążenia między Unią a innymi darczyńcami, a także wcześniej uruchomione środki w ramach innych unijnych instrumentów finansowania zewnętrznego w Egipcie oraz wartość dodaną ogólnego zaangażowania Unii w Egipcie.

- (22) Komisja powinna zapewnić, by unijna pomoc makrofinansowa dla Egiptu była zgodna z punktu widzenia prawnego i merytorycznego z głównymi zasadami i celami w różnych obszarach działań zewnętrznych oraz ze środkami podejmowanymi w odniesieniu do tych obszarów oraz z innymi stosownymi politykami Unii.
- (23) Pomoc makrofinansowa Unii powinna wspierać jej politykę zewnętrzną dotyczącą Egiptu. Komisja i Europejska Służba Działań Zewnętrznych (ESDZ) powinny ściśle współpracować przez cały okres przeprowadzania operacji pomocy makrofinansowej w celu koordynowania polityki zewnętrznej Unii i zapewnienia spójności tej polityki.
- (24) Unijna pomoc makrofinansowa powinna wspierać zaangażowanie Egiptu w promowanie wartości podzielanych przez to państwo i Unię, w tym demokracji, praworządności, dobrych rządów, poszanowania praw człowieka, zrównoważonego rozwoju i ograniczania ubóstwa, a także jego zaangażowanie w przestrzeganie zasad otwartego, opartego na zasadach i uczciwego handlu.
- (25) Warunkiem wstępnym przyznania unijnej pomocy makrofinansowej powinno być kontynuowanie przez Egipt konkretnych i wiarygodnych działań prowadzących do zapewnienia przestrzegania skutecznych mechanizmów demokratycznych, między innymi wielopartyjnego systemu parlamentarnego, oraz praworządności, a także zagwarantowanie poszanowania praw człowieka. Ponadto cele szczególne unijnej pomocy makrofinansowej powinny polegać na zwiększeniu skuteczności, przejrzystości i rozliczalności systemów zarządzania finansami publicznymi, a także zarządzania sektorem finansowym w Egipcie i nadzoru nad tym sektorem, oraz powinny wspierać reformy strukturalne mające na celu wsparcie trwałego i sprzyjającego włączeniu społecznemu wzrostu gospodarczego, tworzenie godnych miejsc pracy i konsolidację fiskalną. Komisja i ESDZ powinny regularnie monitorować spełnienie tego warunku wstępnego, jak i realizację tych celów szczególnych.
- (26) W celu zapewnienia skutecznej ochrony interesów finansowych Unii związanych z unijną pomocą makrofinansową Egipt powinien wprowadzić stosowne środki w zakresie zapobiegania nadużyciom finansowym, korupcji i wszelkim innym nieprawidłowościom związanym z tą pomocą oraz w zakresie ich zwalczania. Ponadto umowa pożyczki, która ma zostać zawarta między Komisją a władzami Egiptu, powinna zawierać postanowienia upoważniające Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) do prowadzenia dochodzeń, w tym kontroli na miejscu i inspekcji, zgodnie z przepisami i procedurami określonymi w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 ⁽³⁾ i rozporządzeniu Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 ⁽⁴⁾, Komisję i Trybunał Obrachunkowy do przeprowadzania kontroli, a Prokuraturę Europejską do wykonywania jej uprawnień w odniesieniu do udzielenia tej pomocy dla Egiptu w okresie, na jaki pomoc ta zostanie udostępniona i po tym okresie.
- (27) Przekazanie unijnej pomocy makrofinansowej pozostaje bez uszczerbku dla uprawnień Parlamentu Europejskiego i Rady jako władzy budżetowej.
- (28) Kwoty pomocy makrofinansowej dla Egiptu przewidziane w formie pożyczek powinny odpowiadać środkom budżetowym przewidzianym w wieloletnich ramach finansowych.
- (29) Unijną pomocą makrofinansową dla Egiptu powinna zarządzać Komisja. Aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie możliwość śledzenia wykonania niniejszej decyzji, Komisja powinna regularnie informować wspomniane instytucje o rozwoju sytuacji w związku z pomocą i udostępniać im odpowiednie dokumenty.
- (30) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszej decyzji należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽⁵⁾.

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

- (31) Unijna pomoc makrofinansowa dla Egiptu powinna podlegać warunkom dotyczącym polityki gospodarczej, które mają zostać określone w protokole ustaleń. W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania i ze względu na skuteczność Komisja powinna być uprawniona do negocjowania tych warunków z władzami Egiptu pod nadzorem komitetu przedstawicieli państw członkowskich zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 182/2011. Na mocy tego rozporządzenia we wszystkich przypadkach innych niż określone we wspomnianym rozporządzeniu powinna mieć zasadniczo zastosowanie procedura doradcza. Mając na uwadze potencjalnie znaczący wpływ pomocy w kwocie większej niż 90 mln EUR, w odniesieniu do operacji powyżej tej kwoty należy stosować procedurę sprawdzającą określoną w rozporządzeniu (UE) nr 182/2011. Mając na uwadze kwotę unijnej pomocy makrofinansowej dla Egiptu, w odniesieniu do przyjęcia protokołu ustaleń oraz do każdego zmniejszenia, zawieszenia lub anulowania pomocy powinna mieć zastosowanie procedura sprawdzająca,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

1. Unia udostępni Egiptowi pomoc makrofinansową w maksymalnej kwocie 1 000 000 000 EUR (zwaną dalej „unijną pomoc makrofinansową”) w celu wsparcia stabilizacji gospodarczej i programu znaczących reform w Egipcie. Unijna pomoc makrofinansowa przyczynia się do pokrycia potrzeb Egiptu w zakresie bilansu płatniczego określonych w programie MFW.
 2. W celu sfinansowania unijnej pomocy makrofinansowej upoważnia się Komisję do pożyczania w imieniu Unii niezbędnych środków na rynkach kapitałowych lub od instytucji finansowych i do ich dalszego pożyczania Egiptowi.
 3. Udostępnianiem pomocy makrofinansowej Unii zarządza Komisja w sposób spójny z umowami lub ustaleniami zawartymi między MFW a Egiptem oraz z głównymi zasadami i celami reform gospodarczych określonymi w układzie o stowarzyszeniu.
- Komisja regularnie informuje Parlament Europejski i Radę o rozwoju sytuacji w zakresie pomocy makrofinansowej Unii, w tym o jej wypłatach, i w stosownym terminie przekazuje tym instytucjom odpowiednie dokumenty.
4. Unijna pomoc makrofinansowa udostępniana jest na okres dziewięciu miesięcy, począwszy od pierwszego dnia po wejściu w życie protokołu ustaleń, o którym mowa w art. 3 ust. 1.
 5. Jeżeli w okresie wypłacania unijnej pomocy makrofinansowej potrzeby finansowe Egiptu znacznie się zmniejszą w stosunku do pierwotnych założeń, Komisja – działając zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 7 ust. 2 – obniża wysokość pomocy, zawiesza ją lub ją anuluje.

Artykuł 2

1. Warunkiem wstępnym przyznania unijnej pomocy makrofinansowej jest kontynuowanie przez Egipt konkretnych i wiarygodnych działań prowadzących do zapewnienia przestrzegania skutecznych mechanizmów demokratycznych, między innymi wielopartyjnego systemu parlamentarnego, oraz praworządności, a także zagwarantowanie poszanowania praw człowieka.
2. Komisja i ESDZ monitorują wypełnienie przez Egiptu warunku wstępnego określonego w ust. 1 przez cały czas udzielania unijnej pomocy makrofinansowej.
3. Ust. 1 i 2 niniejszego artykułu stosuje się zgodnie z decyzją Rady 2010/427/UE⁽⁶⁾.

Artykuł 3

1. Komisja, zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 7 ust. 2, uzgadnia z władzami Egiptu jasno określone warunki dotyczące polityki gospodarczej oraz warunki finansowe – koncentrując się na reformach strukturalnych i zdrowych finansach publicznych – którym to warunkom ma podlegać unijna pomoc makrofinansowa. Te warunki dotyczące polityki gospodarczej oraz warunki finansowe zostają określone w protokole ustaleń zawierającym harmonogram ich spełnienia. Warunki dotyczące polityki gospodarczej oraz warunki finansowe określone w protokole ustaleń muszą być zgodne z umowami lub ustaleniami, o których mowa w art. 1 ust. 3, w tym z programami w zakresie dostosowań makroekonomicznych i reform strukturalnych realizowanymi przez Egipt przy wsparciu ze strony MFW.

⁽⁶⁾ Decyzja Rady 2010/427/UE z dnia 26 lipca 2010 r. określająca organizację i zasady funkcjonowania Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (Dz.U. L 201 z 3.8.2010, s. 30).

2. Warunki, o których mowa w ust. 1, mają w szczególności służyć zwiększeniu skuteczności, przejrzystości i rozliczalności systemów zarządzania finansami publicznymi w Egipcie, w tym w odniesieniu do wykorzystania unijnej pomocy makrofinansowej. Podczas opracowywania środków z zakresu polityki uwzględnia się również należyte postępy we wzajemnym otwieraniu rynku, rozwój opartego na zasadach i uczciwego handlu oraz inne priorytety w kontekście unijnej polityki zewnętrznej. Komisja regularnie monitoruje postępy Egiptu w osiągnięciu tych celów.
3. Szczegółowe warunki finansowe unijnej pomocy makrofinansowej określa umowa pożyczki, która ma zostać zawarta między Komisją a władzami Egiptu (zwana dalej „umową pożyczki”).
4. Komisja ocenia w regularnych odstępach czasu, czy warunki określone w art. 4 ust. 3 są nadal spełniane, w tym czy polityka gospodarcza Egiptu jest zgodna z celami unijnej pomocy makrofinansowej. Na potrzeby tej oceny Komisja działa w ścisłej współpracy z MFW i Bankiem Światowym oraz – jeżeli jest to konieczne – z Parlamentem Europejskim i Radą.

Artykuł 4

1. Z zastrzeżeniem warunków, o których mowa w ust. 3, pomoc makrofinansowa Unii jest udostępniana przez Komisję w jednej transzy, w formie pożyczki. Harmonogram wypłaty transzy określa Komisja. Transza może być wypłacona jednorazowo albo w kilku ratach.
2. Na kwoty unijnej pomocy makrofinansowej udzielanej w formie pożyczek tworzone są rezerwy, jeżeli jest to wymagane, zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/947⁽⁷⁾.
3. Komisja decyduje o przekazaniu transzy, o ile spełnione zostały następujące warunki:
 - a) warunek wstępny określony w art. 2 ust. 1;
 - b) udokumentowane stałe i zadowalające postępy we wdrażaniu programu dotyczącego polityki, obejmującego solidne środki dostosowawcze oraz środki w zakresie reformy strukturalnej wspierane przez inne niż ostrożnościowe rozwiązania MFW w zakresie udzielania pożyczek;
 - c) zadowalająca realizacja warunków dotyczących polityki gospodarczej oraz warunków finansowych uzgodnionych w protokole ustaleń.
4. Jeżeli warunki, o których mowa w ust. 3, nie zostały spełnione, Komisja tymczasowo zawiesza lub anuluje wypłatę unijnej pomocy makrofinansowej. W takich przypadkach Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o przyczynach zawieszenia lub anulowania.
5. Unijna pomoc makrofinansowa jest wypłacana bankowi centralnemu Egiptu. Bank centralny Egiptu może przekazać środki finansowe Unii ministerstwu finansów Egiptu jako beneficjentowi końcowemu, z zastrzeżeniem postanowień protokołu ustaleń, w tym potwierdzenia pozostających do zaspokojenia potrzeb budżetowych w zakresie finansowania.

Artykuł 5

1. W celu sfinansowania unijnej pomocy makrofinansowej w formie pożyczek Komisja jest upoważniona, w imieniu Unii, do pożyczania niezbędnych środków finansowych na rynkach kapitałowych lub od instytucji finansowych zgodnie z art. 220a rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046⁽⁸⁾.
2. Komisja zawiera umowę pożyczki, o której mowa w art. 3 ust. 3, w odniesieniu do kwoty, o której mowa w art. 1. W umowie pożyczki określa się okres, na jaki zostaje udostępniona pomoc, oraz szczegółowe warunki unijnej pomocy makrofinansowej, w tym w odniesieniu do systemów kontroli wewnętrznej. Pożyczki udziela się na warunkach, które umożliwiają Egiptowi jej spłatę w długim okresie. Maksymalny okres pożyczki wynosi 35 lat.

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/947 z dnia 9 czerwca 2021 r. ustanawiające Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – Globalny Wymiar Europy, zmieniające i uchylające decyzję Parlamentu Europejskiego i Rady nr 466/2014/UE oraz uchylające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1601 i rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 480/2009 (Dz.U. L 209 z 14.6.2021, s. 1).

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1).

3. Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o rozwoju sytuacji w zakresie operacji, o których mowa w ust. 2.

Artykuł 6

1. Unijna pomoc makrofinansowa jest udzielana zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) 2018/1046.
2. Unijna pomoc makrofinansowa jest wdrażana w ramach zarządzania bezpośredniego.
3. Przed udzieleniem unijnej pomocy makrofinansowej Komisja ocenia w drodze oceny operacyjnej prawidłowość stosowanych przez Egipt uregulowań finansowych, procedur administracyjnych oraz wewnętrznych i zewnętrznych mechanizmów kontroli, które są istotne dla tej pomocy.

Artykuł 7

1. Komisję wspomaga komitet. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 8

1. Do dnia 30 czerwca każdego roku Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie na temat wykonania niniejszej decyzji w poprzednim roku, zawierające ocenę takiego wykonania. Sprawozdanie to zawiera:

- a) analizę postępów poczynionych w realizacji unijnej pomocy makrofinansowej;
- b) ocenę sytuacji gospodarczej Egiptu i jego perspektyw gospodarczych, a także ocenę postępów poczynionych we wdrażaniu środków z zakresu polityki, o których mowa w art. 3 ust. 1;
- c) informacje o związku pomiędzy środkami w zakresie reformy polityki gospodarczej i warunkami finansowymi określonymi w protokole ustaleń, bieżącymi wynikami gospodarczymi i fiskalnymi Egiptu a decyzjami Komisji dotyczącymi przekazania transz unijnej pomocy makrofinansowej.

2. Nie później niż dwa lata po upływie okresu, na jaki została udostępniona pomoc, o którym mowa w art. 1 ust. 4, Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z oceny *ex post*, zawierające ocenę rezultatów i efektywności ukończonych działań w ramach unijnej pomocy makrofinansowej oraz zakresu, w jakim przyczyniły się one do osiągnięcia celów tej pomocy.

Artykuł 9

Niniejsza decyzja wchodzi w życie następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Sporządzono w Luksemburgu dnia 12 kwietnia 2024 r.

W imieniu Rady

Przewodniczący

V. VAN PETEGHEM